

nº8, desembre del 2006 (publicat al gener del 2007)

crèdits: Director del projecte (Joan Mayol) / Redactors (Joan Oliver, Iván Ramos, Vicenç Fortesa i Jordi Muntaner) / Disseny: Xavier Canyelles.

Contingut:

L'ESFORÇ SERVEIX

- [El corb marí, en expansió a les Pitiüses](#)
- [Coatís i minàs, el control de les espècies introduïdes invasores](#)
- [Ha nascut l'esperit de Formentor](#)
- [El recompte de larves de ferreret al 2006](#)
- [Curs pilot per a la formació de voluntaris per a col·laborar en l'inventari nacional de biodiversitat i el projecte bioatles de les Illes Balears](#)

CLOROFIL·LA, notícies de vegetals

- [El Pinastre, salvat del desastre](#)
- [Una cornera mallorquina, la troballa botànica de la dècada!!!](#)

RAMPELLADES, notes d'interès

- [Alarman destrucció d'espècies protegides](#)
- [Publicat el Decret de destinació d'exemplars CITES](#)
- [L'experiència Balear de control d'invasores, amb projecció internacional](#)
- [S'acosta el vell marí a les costes illenques?](#)
- [XIII Congrés espanyol d'Herpetologia](#)
- [Anellament i marcatge de voltors](#)

HEM LLEGIT, notes bibliogràfiques

- [Articles de tortugues marines](#)
- [Volum 3 de la "galeria Balear d'espècies", dedicat a les sargantanes de Balears](#)

COSES QUE PASSEN, notícies del món

- **A Espanya.**
- [Astúries protagonitzarà una fita mundial en zoologia: la solta de trençalòs a "Picos de Europa"](#)

- A Europa.

Creen a Europa una xarxa informàtica per catalogar a totes les espècies vives

- En el món.

- Aprovada a Washington la Declaració Mundial de Conservació d'Amfibis
- Guerra entre homes i elefants a l'estat indi d'Assam, Nueva Delhi
- Un científic francès sorprèn al món científic assegurant haver descobert un nou ratolí a Xipre

EL CORBMARÍ, EN EXPANSIÓ A LES PITIÜSES

Recentment, el Dr. García ha entregat els resultats dels recomptes de corbmarí a les Pitiüses, que li havia estat encomanat per la Conselleria a principis d'any, juntament amb la tasca de marcatge d'aquesta espècie amb anelles de PVC, dins de les tasques programades en el Pla d'Actuacions sobre aquesta espècie. Els resultats de la tasca d'enguany són molt positius: el mínim de parelles reproductores queda avaluat en 381 parelles (l'any 2005 havia estat avaluada en 285), de les quals 216 han criat a Eivissa i els seus illots i la resta a Formentera i illots pròxims. L'increment ha estat, per tant, d'un 33,7%. (És possible que aquests resultats indiquin una millor qualitat de la feina, per motius de dates o altres).

En qualsevol cas, el que es comprova és que la situació de la població pitiüsa de corbmarí és millor de la que es suposava. Un 43% de les parelles detectades nidifiquen a illots, i la resta, a penyasegats. La colònia numèricament més important és la del cap de Barbaria (61 parelles). La proporció de parellen en els espais protegits és també molt important: el 38%. S'han anellat 33 corbmarins, i aprofitam per recordar la importància de comunicar observacions d'aus anellades. S'han usat anelles de PVC blanc, amb tres dígits negres legibles a distància. Esperem que ara la col·laboració dels ornitòlegs permeti determinar els moiments d'aquestes aus, ja que la informació disponible sobre la dispersió i possibles migracions dels corbmarins mediterranis són encara molt fragmentàries.

COATÍS I MINÀS: EL CONTROL DE LES ESPÈCIES INTRODÛIDES INVASSORES

La Direcció General continua les campanyes de control d'espècies invasores. Després de la captura de sis coatis a Alaró, hem constatat que el problema creix, i s'han produït avistaments, com a mínim, a Lloseta, Bunyola, Escorca i Andratx. En aquest darrer terme, la societat de caçadors ha aconseguit abatre dos animals, però hi ha avistaments més recents d'almenys un altre exemplar.

En quan als minàs, en el moment de redactar aquesta nota ja se n'han capturat nou,

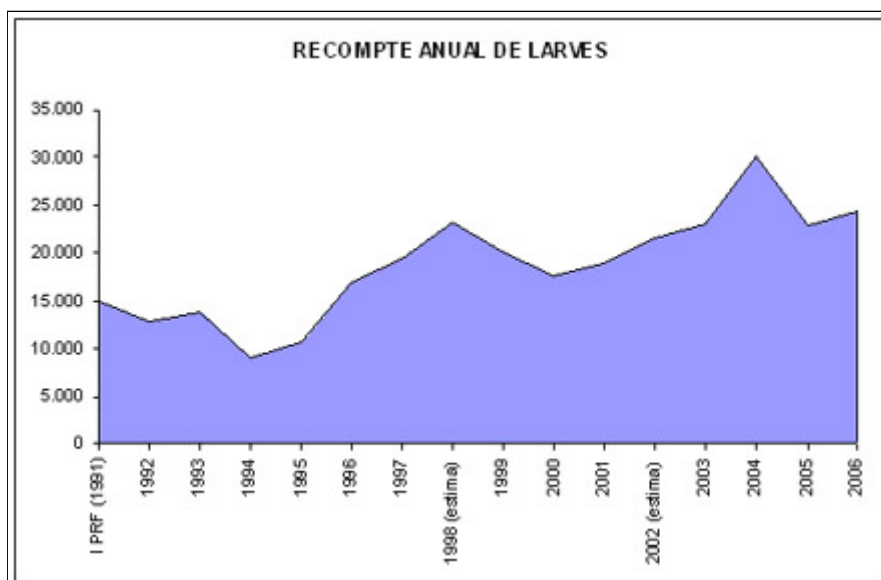
a més d'un estornell metàl·lic, i sembla que dins aquest mes de desembre podran donar per eradicada l'espècie a Mallorca. L'operació ha estat possible gràcies a l'encàrrec de la Conselleria a la Sra. Susana Saavedra, que ja ha eliminat aquesta espècie de diverses illes del món. D'altra banda, el servei ha redactat una proposta de pla general d'actuació contra espècies introduïdes invasores, que esperam s'aprovi i apliqui en els propers mesos.

HA NASCUT L'ESPERIT DE FORMENTOR

El Congrés de El Rumbo del Arca, celebrat a Formentor els dies 25 a 28 d'Octubre, convocat per la Conselleria, amb el suport de l'Ajuntament de Polleça, la CAM, la Fundació Biodiversidad, la Fundació Territori i Paisatge, el Consell d'Europa i el Ministeri de Medi Ambient, ha estat un èxit complet, amb un elevat nivell de les aportacions presentades (més de 70), les taules rodones i els debats. Varen ser més de cent els participants, i la reunió va ser molt apreciada per tots ells. Les conclusions poden ser consultades a (<http://dgcapea.caib.es/rumbo.htm>) i es pot tenir una visió gràfica del desenvolupament a (<http://www.produccionesorganicas.org/arca/arca.htm>). Com a conseqüència del congrés, s'han iniciat les tasques per a constituir una associació professional de conservadors d'espècies, que pot donar continuïtat a la innovada percepció d'aquesta tasca, que ja es coneix en els cercles tècnics com "l'esperit de Formentor".

RECOMPTE DE LARVES DE FERRERET AL 2006

El juliol s'ha realitzat, com cada any, el recompte anual de larves de ferreret, que després del descens de l'any 2005, s'ha estabilitzat dins les condicions de sequera de primavera-estiu, que, afectant principalment a les localitats més càlides, provocà la dessecació prematura d'alguns gorgs. Dels 117 punts de recompte del 2005, amb 22.678 larves, s'ha passat a 120 punts al 2006, amb 24.365 larves, dades que són les segones més elevades des de l'inici dels Plans de Recuperació.

S'han enregistrat dos mínims històrics a localitats naturals, i problemes de dessecació a tres localitats artificials, dels que s'han recuperat 565 larves, però en canvi 6 màxims a localitats naturals i de reintroducció. Es manté, per ara, la tendència ascendent de l'espècie.

CURS PILOT PER A LA FORMACIÓ DE VOLUNTARIS PER A COL·LABORAR EN L'INVENTARI NACIONAL DE BIODIVERSITAT (INB) I EL PROJECTE BIOATLES

DE LES ILLES BALEARS

El Curs de formació per col·laborar amb el INB i el Projecte Bioatles, organitzat per la Fundació Biodiversitat i coordinat per TRAGSA, sorgeix com a conseqüència dels compromisos adquirits per Espanya rera el Conveni de Rio de Janeiro de 1992. Té com a objectiu fonamental actualitzar la distribució dels vegetals i vertebrats a Espanya (Inventari Nacional de Biodiversitat) amb informació de primera mà obtinguda gràcies a la feina de camp realitzada per agents de medi ambient i tècnics d'espais. Totes aquestes dades seran també aprofitables per completar el germà petit de l'INB a les Balears: el projecte Bioatles.

Evidentment, cal una adequada formació d'aquest personal si volem assolir la qualitat d'informació idònia. Destaca la formació en identificació d'espècies, ubicació cartogràfica amb GPS, emplenar plaquetes de manera protocolitzada, etc. Aquest curs s'està impartint a totes les Comunitats Autònomes espanyoles, i els dies 20-23 de novembre estava previst que es realitzés a les Balears. El programa del curs, estructurat en tres dies de classe i un dia de sortida de camp, havia de ser impartit per científics de reconegut prestigi especialitzats en vegetals (Josep Antoni Rosselló), mamífers (F. J. García), aus (Félix Martínez) i rèptils i amfibis (Valentín Pérez Mellado). També de vital importància era la classe sobre l'ús d'eines cartogràfiques i metodologia de presa d'informació. Per desgràcia, a causa d'incompatibilitat de dates, va ser impossible aconseguir el quòrum necessari entre els agents de medi ambient, de manera que aquest interessantíssim curs ha estat posposat fins l'any que ve.

CENS DE GAVINA DE BEC VERMELL A LES BALEARS, ANY 2006.

La cobertura del cens ha estat quasi complerta en tot arxipèlag. S'aprecia un important increment després del mínim d'aquesta dècada ocorregut el 2004, en el que es censaren 1195 parelles reproductores, aproximant-se al màxim històric del 2001 en que es varen censar 1956 parelles reproductores.

Listat de les parelles reproductores a Balears

Com a novetats destaquen:

Menorca: la desaparició de la colònia existent a la costa nord de Ciutadella, a on criava un petit nucli reproductor des de 1998, però sense que s'apreciï una pèrdua

d'efectius reproductors en el conjunt insular. També cal destacar una elevada mortalitat de polls a la colònia de l'illa del Aire.

Mallorca: Ocupació d'una nova localitat de cria a la Mola d'Andratx (Andratx), consolidació de la colònia de cap Enderrocat (Llucmajor) i recuperació de la colònia de Conillera (Cabrera).

A les colònies de **sa Dragonera** (Andratx) i de **Cabrera** es va produir una deserció absoluta, mentre que a la colònia de cap Enderrocat, va desertar el nucli més petit del dos que la constituïen. No es va poder visitar la zona costera de Artà (NE de l'illa) a on des del 2003 ha hagut una petita colònia de una vintena de parelles.

Cabrera: es va produir una deserció completa de la colònia per causes que, en principi, s'han de considerar naturals.

Eivissa: No hi han noves localitats de cria i els nuclis existents són relativament grans a la majoria dels illots. Cal destacar l'increment del nucli de l'illeta de Cala Salada (Sant Antoni), que passa de 94 a 224 parelles. El abandonament de l'Escull d'en Terra (Eivissa) com a localitat de cria, a on han hagut importants fracassos en reproductius, i la concentració d'efectius a l'illa de s'Espardell (Formentera), es poden considerar com molt favorables per a un major èxit reproductor de l'espècie.

ANELLAMENTS: En el 2006 s'han efectuat 145 anellaments a 5 diferents colònies amb anella metàl·lica oficial i de lectura.

LECTURES: fins a novembre del 2006 s'han recollit un total de 350 lectures de 85 anelles diferents. Destaca la presència de tres aus italianes, 2 a Menorca i 1 a Mallorca així com de varies lectures, en època de cria, d'un mateix exemplar en localitats força allunyades. Aquest any ha estat el que més lectures s'han efectuat a colònies de cria, destacant les efectuades a les de cap Enderrocat (Llucmajor) i de l'illa de Na Guardis (Ses Salines) i a l'illa del Aire (Sant Lluís, Menorca).

MORTANDAT ADULTA: En el 2006 s'han recollit un total d'11 exemplars morts enganxats amb fils de de pescar o amb hams clavats.

tornar a la portada de [CiberESPÈCIES](#)

✓ EL PINASTRE, SALVAT DEL DESASTRE

Salvat relativament, però el joc de paraules era temptador! Com és sabut, fa ja alguns anys el botànic menorquí Pere Fraga havia descobert a un indret molt esquerp i solitari de la Tramuntana de Menorca un redolet de Pinastres. El Servei ha promogut un estudi genètic, realitzat pel Dr Luis Gil (Escola d'Enginyers de Molts de Madrid), que ha demostrat la singularitat d'aquests arbres, amb més afinitats orientals que ibèriques, fet que suggereix el seu caràcter molt probablement autòcton de Menorca. L'espècie va quedar amparada pel Catàleg balear de Fauna i Flora, com a amenaçada, i tot i no comptar amb un Pla de Recuperació formal, sí que disposa d'un pla tècnic d'actuacions, que ha inclòs la col·lecta i cultiu de llevors, l'empelt de brots dels pinastres menorquins sobre pins blancs, i una aclarida de la zona on creixen en previsió d'un possible incendi. Doncs aquesta darrera eventualitat, molt desgraciadament, s'ha produït aquest mes de juliol! Si no s'haguessin fet les actuacions descrites, el desastre, que va ser molt gran, hagués estat total, i s'hagués perdut totalment aquest possible relicte (la resta de pinastres de les Balears són cultivats, d'origen ibèric, sense valor genètic de conservació). Les característiques del foc i la meteorologia varen ser molt desfavorables, l'aclarida que s'havia fet en prevenció d'incendis va ser insuficient, el foc va afectar els pinastres, i n'han mort dos o tres exemplars, entre altres el més gran. Afortunadament, en tenim fills, i en tenim material empaltat, de manera que hem aconseguit conservar material viu per a fer possible la recuperació, per a la qual s'han iniciat ja els treballs corresponents. Una història dramàtica, amb un final no del tot desastrós!

✓ UNA CORNERA MALLORQUINA, LA TROBALLA BOTÀNICA DE LA DÈCADA!

Ja fa alguns mesos que l'inquiet botànic Llorenç Saez va descobrir al Puig Major alguns exemplars d'un *Cotoneaster* sp., una planta pròpia de les muntanyes del sud d'Europa, l'espècie pirinenca de la qual es coneguda com a Cornera. Tot i ser un arbust de gran talla, havia passat desapercbut fins ara per la forma de les fulles, molt similars a la pomera borda, de la qual és mal de coneixer excepte en floració. Enguany el Servei de Protecció d'Espècies ha promogut una recerca per a la conservació de l'espècie, que ha inclòs la descoberta d'alguns exemplars més al massís del Maçanella. En total, es coneixen 52 exemplars, 28 dels quals són reproductius.

Desgraciadament, hem pogut constatar que els exemplars que germinen en punts accessibles a les cabres desapareixen immediatament! Per tant, el servei està gestionant el tancament d'una petita parcel·la de Sa Coma Fosca, al Puig Major, on alguns peus joves de l'espècie han estat salvats fins ara amb protectors provisionals de fils-de-pues. Estam a l'espera de la confirmació taxonòmica de l'espècie per a inclourer-la en el Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades, ja que és una de les més escasses i fràgils de l'illa. Trobar una nova espècie d'aquesta talla, en una localitat tan reiteradament explorada com és el Puig Major ha estat una sorpresa en el món botànic, i s'ha de qualificar com la més important del segle XXI, per ara!

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES](#)

1. ALARMANT DESTRUCCIÓ D'ESPÈCIES PROTEGIDES

L'inici de la temporada de caça enguany ha resultat molt negatiu per a les espècies protegides: en la primera setmana de mitja veda han entrat al COFIB set rapinyaires diürns afectats per dispar: tres falcons, dos xoriguers, un falcó marí i un falconet. Això és d'escàndol, i s'ha de pensar que sols són recollits els animals ferits que es troben. Quans en deuen haver mort? Quan n'hi ha que no es troben mai?

La destrucció d'espècies protegides és un atemptat contra el patrimoni natural i un despreu a la legislació vigent, però no sols això: també erosiona de forma greu el prestigi del col·lectiu de caçadors i del bon nom d'un esport que, practicat d'acord amb la llei, no afecta la conservació de la Natura.

Cal insistir en la necessitat d'aturar i reprimir aquestes infraccions, en benefici de la biodiversitat i dels caçadors respectuosos amb l'aprofitament sostenible dels recursos naturals. També han entrat al COFIB alguns animals que han patit accidents: un voltor que havia col·lisionat amb una estesa elèctrica a Son Reus, tres milans rescatats de safareixos (on baixen a beure els dies de molta calor i no sempre poden sortir) i un corbmarí capturat accidentalment en un art de pesca.

2. PUBLICAT EL DECRET DE DESTINACIÓ D'EXEMPLARS CITES

El Conveni Internacional de Tràfic d'Espècies Amençades, CITES, regula molt severament el comerç d'especimens de flora i fauna d'espècies amenaçades, així com els seus restes. Inclou diverses relacions d'espècies, amb una normativa distinta per a cada annex. El 30 de novembre s'ha publicat un real decret que regula amb molt detall la destinació dels exemplars decomisats en aplicació de

l'esmentat Conveni, que passaran a ser jurídicament de propietat de l'Estat, que en determinats casos i condicions, els podrà cedir a altres administracions o ens privats, per a finalitats educatives, de recerca o de conservació. Igualment, regula els centres que podran actuar per al dipòsit d'aquests especímens, en la gestió dels quals podran intervenir les Comunitats Autònomes mitjançant un conveni amb el Ministeri de Comerç (autoritat administrativa CITES). Aquest decret pot millorar l'aplicació del conveni, de manera que els seu objectiu de disminuir la pressió sobre espècies amenaçades per interessos comercials sigui més factible. (Real Decret 1333/2006 de 21 de novembre. BOE 286, pag.42121-42125)

3. L'EXPERIÈNCIA BALEAR DE CONTROL D'INVASORES, AMB PROJECCIÓ INTERNACIONAL.

En els darrers mesos, el plantejament i les tasques en curs a les Balears sobre espècies invasores han estat objecte de projecció internacional, ja que no sols s'han presentat diversos cartells i una ponència en el 2º congrés nacional sobre espècies exòtiques invasoras, a León, sino també a Zagreb i a Kiiv. A les capitals de Croàcia i d'Ukràina, el cap del servei va participar en cursos intensius als tècnics d'aquells països per a promoure la redacció i aplicació d'estratègies nacionals per al control d'aquests organismes, en una acció promoguda pel Consell d'Europa.

Joan Mayol amb Clare Shine, Carolina Lasen-Diaz i Sarah Brunell, a l'entrada del Ministeri de Medi Ambient de Croàcia.

4. S'ACOSTA EL VELLMARÍ A LES COSTES ILLENQUES ?

Com a mínim, virtualment, sí! La Conselleria ha donat suport durant aquest any a la publicació del Monachus Guardian www.monachus-guardian.org, ha iniciat els treballs per a desenvolupar l'avantprojecte de pla balear per al vellmarí, al qual va donar suport el Comitè Assessor de Flora i Fauna de les Illes Balears, ha enviat un observador al congrés, fet a Turquia, i prepara una gran exposició per al proper

any, en col·laboració amb la Fundació Territori i Paisatge. Sense frissar, hem de continuar fent passes en la bona direcció.

5. XIII CONGRÉS ESPANYOL D'HERPETOLOGÍA

Els dies 3, 4, 5, 6 i 7 d'octubre es va celebrar a Donosti el XIII Congrés Espanyol d'Herpetologia (i a la vegada IX Congrés Luso-Espanyol), organitzat per la Sociedad de Ciencias Aranzadi. Congrés maratonianà, amb 11 conferències, 57 comunicacions orals i més de 100 pòsters. Es van fer 9 sessions per parlar de Conservació, Ecologia, Etologia, Espècies introduïdes, Genètica, Biogeografia, Fisiologia, Morfologia i Parasitologia. De les 9 sessions, més de 3 van tractar de Conservació, el que fa palesa el pes d'aquesta temàtica dins l'àmbit naturalístic (o la disponibilitat de fons públics!).

Aquest servei va presentar, amb col·laboració amb altres institucions i entitats, dues comunicacions orals sobre ferreret (Implicacions de la Quitridiomicòsi sobre el Pla de Recuperació del Ferreret i Avanços sobre la Demografia del Ferreret). Hi ha canvis importants en la taxonomia, a tall d'exemple, de les 17 espècies d'amfibis i rèptils terrestres presents a les Balears, n'hi ha 7 que canvien de nom, fins i tot passen a nous gèneres, p.ex. *Rana perezi* passa a *Pelophylax perezi* i *Bufo viridis* a *Pseudepidalea viridis*.

6. ANELLAMENT I MARCATGE DE VOLTORS

El marcatge té com a finalitat el poder identificar els exemplars durant el vol i així fer un seguiment de la població sense confondre als efectius. [veure fitxes](#).

tornar a la portada de [CiberESPÈCIES](#)

HEM LLEGIT

notes bibliogràfiques

ARTICLES DE TORTUGUES MARINES

● **Carlos Carreras, C., Pont, S., Maffucci, F., Pascual, M., Barceló, M., Bentivegna, F., Cardona, L., Alegre, F., SanFélix, M., Fernández, G. i Aguilar, A. 2006. Genetic structuring of immature loggerhead sea turtles (*Caretta caretta*) in the Mediterranean Sea reflects water circulation patterns. *Marine Biology* (2006)**

Aquest article aporta dades objectives que demostren que la major part de tortugues marines del sud de les Balears són d'origen atlàntic, i que les de la Mediterrània oriental (una població molt més amenaçada) arriben fins al Golf de Lleó i nord de les Balears. Com podeu veure a la llista de signants, hi ha col·laborat molts dels científics que han contribuït a la protecció i estudi de les tortugues marines amb el servei de protecció d'espècies. Enhorabona a tots els seus autors!

● **Gómez de Segura, A., Tomàs, J., Pedraza, S.N., Crespo, E.A. i Raga, J.A. 2006 Abundance and distribution of the endangered loggerhead turtle in Spanish Mediterranean waters and the conservation implications. *Animal Conservation*.**

Els autors d'aquest treball han fet recomptes aeris de tortugues marines sobrevolant repetidament tot el litoral del Llevant ibèric, des del Delta de l'Ebre fins a Àguilas (Múrsia), des de la costa fins a la línia de 1000 m de profunditat. Han estat quasi 17.000 km de vol, en els quals han observat 0,21 tortugues per km². A partir d'aquestes observacions, calculen que en aquesta àrea hi viuen unes 19.000 tortugues, i no constaten un cicle anual regular d'abundància, tot i que hi ha variacions. Considerant que la zona explorada és una quinta part de les aigües usades pels pescadors de palangre de superfície (que capturen accidentalment de 20.000 a 29.000 tortugues anuals, de les quals moren un 34%) es confirma la necessitat d'establir mesures de conservació per evitar el colapso de la població de tortuga marina mediterrània per aquesta causa.

NOU LLIBRE EDITAT PER LA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT**● VOLUM III COL·LECCIÓ GALERIA BALEAR D'ESPÈCIES**

Aquest volum, segueix als dedicats al voltor negre i al ferreret, editats en anys anteriors.

Amb aquest volum sobre les sargantanes balear i pitiüsa es presenta una de les mostres d'evolució insular més espectaculars del món, objecte d'estudis científics des de fa un segle, i amb valors estètics sorprenents.

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES](#)

A Espanya:

● Astúries protagonitzarà una fita mundial en zoologia: la solta de trencalòs a "Picos de Europa"

En els mesos previs a l'alliberament es vigilaran els nius inviàbles dels Pirineus, es localitzaran les postes i es rescataran els embrions amb l'ajuda del grup de muntanya de la Guàrdia Civil. Després d'una reunió entre la Fundació per a la conservació del trencalòs, els governs d'Astúries, Cantàbria, Castella-Lleó i Aragó, i l'adreça dels parcs dels "Picos de Europa" i Ordesa, es va acordar iniciar la fase decisiva de l'alliberament de les aus.

Aquest alliberament es portarà a terme al juny del 2007 probablement en el vessant asturià perquè les condicions mediambientals són millors. En les quatre autonomies però, hi ha també llocs òptims i les successives soltes posteriors es faran a la resta de les autonomies. La Fundació per a la Conservació del trencalòs desenvolupa un pla de recuperació d'aquesta espècie en perill d'extinció des del 2002.

A Europa:

● Creen a Europa una xarxa informàtica per a catalogar totes les espècies vives.

El Museu d'Història Natural de París va ser testimoni de la presentació de la primera xarxa informàtica europea destinada a catalogar el nombre d'animals i vegetals que poblen la Terra. L'eina, denominada **European Distributed Institut of Taxonomy (EDIT)** tindrà com primer objectiu la "creació d'una infraestructura virtual en Internet perquè els investigadors treballin més fàcilment i els usuaris trobin la informació que busquen", va assenyalar el Museu en un comunicat. El projecte té una pressupost de més de 11 milions d'euros per als pròxims cinc anys, finançats per la Comissió Europea. "Al ritme actual de descripció d'animals, uns 11.000 anuals, ens duria un mil·lenni catalogar només el regne animal". La quantitat d'espècies desconegudes s'estima entre deu i quaranta milions, va assenyalar en la presentació el coordinador de la xarxa, el professor del museu Simon Tillier. S'han comptabilitzat fins a l'actualitat 1,8 milions d'animals i vegetals.

En el món:

Aprovada a Washington la Declaració Mundial de Conservació d'amfibis (ACAP)

El Septembre de 2005, un amplí grup dels millors especialistes del món en estudi i conservació d'amfibis, va aprovar a Washington la Declaració Mundial de Conservació d'Amfibis, en la qual es defineix l'**ACAP** (Pla d'Acció per a la Conservació d'Amfibis). Un parell de xifres deixen clara la necessitat d'una tal iniciativa:

- Un 32% de les 5743 espècies d'anfibis del món, és a dir, 1856 anfibis estan amenaçats d'extinció.
- Un 43% de les espècies conegudes estan en declivi demogràfic.
- Un 90% de les espècies conegudes estan afectades per la pèrdua d'hàbitat.
- Alguns autors consideren que poden haver-se extingit fins a 122 espècies des de 1980!

Fins i tot si algun d'aquests indicadors està sobrevalorat, és evident que els amfibis són el grup biològic més amenaçat de la Biosfera. Per això, els especialistes el consideren com el "canari de la mina de carbó" (els antics miners baixaven un canari a les galeries, molt sensible a la presència de grisú, i la seva mort indicava un ambient contaminat i perillós). El Pla defineix quatre

eixos d'acció:

- millorar el coneixement de les causes del declivi general i de les extincions; -
- documentar la biodiversitat del grup i del seus canvis;
- desenvolupar plans de conservació a llarg termini;
- disposar de respostes d'emergència a situacions crítiques.

Cada un dels eixos està dividit en accions prioritàries. Destaca la referida a la quitridiomicosi, considerada com la més catastròfica malaltia infecciosa que ha afectat mai una classe sencera de vertebrats. També crida l'atenció la necessitat de millorar el coneixement del grup: una de les accions del pla preveu que es puguin descriure mil noves espècies en cinc anys, i dues-mil-cinc-centes en deu anys. Un altre objectiu ambiciós és el de protegir 120 llocs prioritaris per la conservació d'anfibis.

També s'inclouen, entre altres, iniciatives de reintroduccions (al menys, 20 espècies), cria en captivitat, control de la recolecció (important per aliment i medicines en el sud-est asiàtic i altres regions tropicals), etc. El cost del programa està avaluat en 400 milions de dòlars entre 2006 i 2010. La **Conselleria de Medi Ambient** està en aquests moments tramitant l'aprovació del **2on. Pla de Recuperació del Ferreret**, que es considera com a la contribució de les Balears al desenvolupament i implantació a les Balears del Pla d'Acció per a la Conservació d'Amfibis, ja que pràcticament totes les mesures previstes en el nostre pla són un desenvolupament d'alguna de les que estan incloses en el document global.

● GUERRA ENTRE HOMES I ELEFANTS A L'ESTAT INDI D'ASSAM, NUEVA DELHI

Les autoritats de Mediambient de Assam han convocat una reunió d'urgència en el Parc Nacional de Kaziranga amb la finalitat de trobar noves estratègies que minimitzin la situació. Segons un informe de Mediambient, els elefants salvatges asiàtics que viuen a l'estat han matat a 235 persones des del 2001, i al seu torn 265 paquidermos han mort en el mateix període. Un nombre d'experts, propietaris d'elefants en captivitat i representants dels consells locals es reunirà per a treballar en noves idees que acabin amb l'amenaça. L'elevat nombre de morts en Assam és motiu de gran preocupació i cada vegada més elefants surten dels seus hàbitats per a entrar en les zones habitades per humans buscant menjar. En els últims dos mesos, diversos grups d'elefants salvatges han sembrat el pànic en diverses zones de l'estat atrets per l'olor d'un licor destil·lat il·legalment en els pobles a partir de grans d'arròs fermentats. Els experts asseguren que els elefants s'endinsen cada vegada més en els llocs habitats a causa de l'ocupació per part dels humans de les àrees verdes.

● UN CIENTÍFIC FRANCÈS DE LA UNIVERSITAT BRITÀNICA DE DURHAM, SORPREN AL MÓN CIENTÍFIC ASSEGUANT HAVER DESCOBERT EN UNES MUNTANYES DE L'ILLA DE XIPRE UNA NOVA ESPÈCIE DE RATOLÍ

La troballa del doctor Thomas Cucchi llença per terra la creença que a Europa ja no quedava cap espècie de mamífer per identificar. Cucchi va descobrir la nova espècie de ratolí gris quan es trobava a l'illa estudiant les dentadures de ratolins que van viure en el període neolític, comparant-les amb les de quatre espècies de ratolins actuals, intentant averiguar si la presència de ratolins a l'illa era producte de l'arribada dels primers humans fa 10.000 anys. No obstant això, després de proves genètiques realitzades a aquest ratolí el científic ha confirmat que l'animal va arribar a l'illa varis milers d'anys abans que els humans. Però a

més, difereix genèticament de la resta de les espècies europees. El ratolí, de nom científic *Mus Cypriacus*, o ratolí chipriota va sobreviure l'arribada dels humans. Aquest descobriment permetrà als científics estudiar el procés evolutiu dels mamífers i les conseqüències ecològiques de l'activitat humana en la biodiversitat d'una illa.

[tornar a la portada de CiberESPÈCIES](#)